

De Stemming van 21 september 2014

De afgelopen week, met de Troonrede, Miljoenennota en Algemene Beschouwingen, hebben electoraal het effect dat het een duidelijke bevestiging is van de positie van Premier Rutte en de VVD. De VVD gaat 3 omhoog naar 30 zetels. Vergelijken met de electorale positie van exact 1 jaar geleden is dat een stijging van 11 zetels voor de VVD.

De afgelopen week is de positie van de SP duidelijk verslechterd. Van de score van 20 zetels daalt die partij nu naar 17 zetels. Maar 2 meer dan vorige week en 7 zetels minder dan vorig jaar na de Algemene Beschouwingen.

PVV, CDA en D66 raken er deze week 1 kwijt. Desondanks blijft het CDA met 22 zetels 6 zetels boven de score van exact 1 jaar geleden. De PVV staat met 23 zetels 10 minder dan 1 jaar geleden. D66 staat exact op de score van 1 jaar geleden, maar ruim onder het hoogtepunt van enkele maanden geleden.

Bij de overige partijen zien we de PvdA, Groen Links en 50PLUS 1 zetel stijgen. De PvdA staat met 12 zetels maar 2 boven die van 1 jaar geleden. Profiteert dus niet van de hogere scores voor het kabinet en de premier. Groen Links is overall langzaam aan het herstellen van de grote nederlaag uit 2012. 50PLUS klimt met Krol langzaam uit het dal van de afgelopen maanden (nu 4). Maar staat nog wel 7 lager dan de 11 van vorig jaar.

Sinds begin 2013 was er geen enkele peiling, waarbij welke combinatie van 3 partijen dan ook 75 zetels haalden. Voor het eerst is dat nu wel weer het geval. De vraag echter is of dit nog een combinatie is, waarmee een regering is te vormen: VVD, CDA en PVV halen samen 75 zetels. De regeringspartijen plus D66, ChristenUnie en SGP halen samen 71 zetels.

Op vele manieren werpen de verkiezingen voor de Provinciale Staten, die over circa 6 maanden plaats vinden al hun schaduwen vooruit.

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	TK2012	22-09 2013	14-09 2014	21-09 2014	Vershil vorige week	Vershil 22-09- 2013	Versch. TK2012
VVD	41	19	27	30	3	11	-11
PvdA	38	10	11	12	1	2	-26
PVV	15	33	24	23	-1	-10	8
SP	15	24	20	17	-3	-7	2
CDA	13	16	23	22	-1	6	9
D66	12	19	20	19	-1		7
ChristenUnie	5	5	6	6		1	1
GroenLinks	4	5	6	7	1	2	3
SGP	3	4	4	4			1
Partij voor de Dieren	2	4	5	5		1	3
50PLUS	2	11	3	4	1	-7	2
PiratenPartij		0	1	1		1	1
Totaal	150	150	150	150			
VVD+PvdA	79	29	38	42	4	13	
VVD+PvdA+D66+ChristenUnie+ SGP	99	57	68	71	3	14	

Het oordeel over de Miljoenennota is verdeeld. Het meest positief zijn de kiezers van D66. Het meest negatief kiezers van PVV en SP. De kiezers van de VVD zijn licht positief, die van de PvdA uit 2012 reageren verdeeld.

Hoe is uw oordeel over het algemeen over de Miljoenennota?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Positief	6%	0%	9%	4%	9%	4%	0%	0%
Vrij positief	17%	1%	27%	16%	36%	19%	1%	3%
Neutraal	31%	11%	32%	41%	37%	35%	27%	38%
Vrij negatief	19%	34%	16%	19%	7%	16%	31%	31%
Negatief	20%	51%	9%	12%	2%	17%	36%	27%
Weet niet/geen antwoord	8%	2%	7%	9%	9%	9%	6%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Kiezers mochten de politici aanwijzen waarvan ze vonden dat ze zich positief hadden onderscheiden bij de Algemene Beschouwingen. Dan wordt Premier Rutte het meest genoemd. Dat komt vooral omdat hij naast door de kiezers van de VVD ook relatief vaak genoemd wordt door kiezers van CDA, D66 en PvdA.

Pechtold staat op de tweede plaats. Scoort hoger onder de D66 kiezers dan Rutte bij de VVD-kiezers, maar scoort bij VVD, CDA en PvdA lager dan Premier Rutte.

Dat Wilders op de derde plaats staat komt vooral door de hoge score onder de PVV-kiezers. Die aantrekkingskracht heeft hij nog steeds.

De zwakke electorale positie van de PvdA is ook te herkennen in deze tabel. Niet alleen staat Samsom pas op de zesde plaats maar hij scoort maar 20% onder de kiezers van de PvdA. Achter Premier Rutte en Pechtold. Roemer, die overall laag scoort (pas op de 8e plaats) deed het beter bij de SP kiezers dan Samsom onder de PvdA-kiezers.

Wie vond u zich positief onderscheiden bij de Algemene Beschouwingen?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Premier Rutte	36%	6%	56%	40%	45%	32%	12%	25%
Pechtold	25%	4%	28%	29%	67%	26%	13%	31%
Wilders	15%	67%	15%	5%	0%	5%	10%	22%
Zijlstra	10%	2%	20%	13%	17%	4%	1%	2%
Buma	10%	5%	9%	48%	9%	2%	7%	9%
Samsom	9%	1%	7%	7%	12%	20%	4%	1%
Van der Staaij	8%	3%	9%	15%	5%	2%	1%	2%
Roemer	7%	10%	0%	1%	1%	6%	30%	18%
Van Ojik	7%	0%	3%	6%	11%	9%	10%	1%
Slob	6%	1%	3%	8%	5%	6%	1%	1%
Krol	4%	10%	2%	6%	1%	3%	5%	29%
Thieme	4%	2%	1%	2%	1%	3%	11%	1%
Bontes	1%	2%	1%	2%	0%	0%	0%	4%
Klein	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	4%
Geen genoemd	31%	27%	17%	24%	22%	39%	41%	32%
Totaal	173%	140%	182%	207%	195%	156%	145%	180%

Over de hervorming van het belastingstelsel zijn een aantal vragen gesteld.

Vindt u het belangrijk dat het belastingstelsel wordt hervormd?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	72%	60%	82%	82%	81%	63%	62%	75%
Nee	13%	19%	9%	7%	2%	16%	17%	12%
Weet niet/geen antwoord	15%	21%	9%	11%	17%	21%	21%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Welke benadering van de belastinghervorming heeft uw voorkeur, die van de PvdA of van de VVD?

verticaal gepercenteerd naar	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
VVD	31%	27%	67%	44%	38%	4%	2%	15%
PvdA	21%	6%	2%	10%	13%	45%	40%	16%
Geen voorkeur	21%	35%	13%	24%	12%	19%	32%	32%
Weet niet/geen antwoord	27%	33%	18%	21%	37%	31%	25%	37%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Wanneer wilt u dat de regering met het voorstel tot de belastinghervorming komt?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Voor de Statenverkiezingen	44%	56%	47%	51%	57%	32%	54%	53%
Bij de Algemene Beschouwingen van volgend jaar	22%	6%	26%	28%	23%	25%	9%	18%
Later	6%	6%	9%	5%	3%	6%	6%	20%
Helemaal niet	9%	20%	6%	4%	1%	13%	14%	5%
Weet niet/geen antwoord	18%	12%	13%	12%	17%	25%	17%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De sterkere positie van de regering blijkt ook wel uit deze scores. Een jaar geleden hoopte 32% dat de regering de rit zou uitzitten. Nu is dat dus 45%. En maar 20% dacht dat de regering de rit zou uitzitten, dat is dus nu 49%.

Hoopt u dat de regering de rit tot 2017 uitzit?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	45%	5%	63%	51%	74%	51%	12%	19%
Nee	49%	93%	33%	45%	20%	45%	81%	76%
Weet niet/geen antwoord	6%	2%	4%	4%	6%	4%	7%	5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Denkt u dat de regering de rit tot 2017 uitzit?

<i>verticaal gepercenteerd naar</i>	Allen	Stemgedrag Tweede Kamer 2012						
		PVV	VVD	CDA	D66	PvdA	SP	*50PLUS
Ja	49%	25%	63%	38%	68%	57%	34%	41%
Nee	39%	62%	30%	47%	23%	33%	50%	52%
Weet niet/geen antwoord	12%	13%	8%	15%	9%	10%	17%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Interessant hierbij is dat terwijl nog minder dan 30% van de PvdA-kiezers uit 2012 nu weer PvdA aangeven te stemmen, meer dan de helft wel hoopt dat de regering de rit uit zit. Een fors deel van die groep geeft echter niet meer aan PvdA te stemmen.